

Ljubljana, 22. 1. 2021

Vlada Republike Slovenije**Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport****Ministrstvo za zdravje****Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti****Zadeva: Obveznost preventivnega hitrega testiranja na COVID-19 zaposlenih v dejavnosti vzgoje in izobraževanja!****Spoštovani!**

Iz Sindikata vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture Slovenije vas pozivamo k skupni in jasni opredelitvi o obveznosti udeležbe v presejalnem programu obsega množične mikrobiološke preiskave na virus SARS-CoV-2 (v nadaljnjem besedilu: preventivno hitro testiranje) s strani zaposlenih v šolah in vrtcih!

Seznanjeni smo, da je Vlada RS sprejela Uredbo o izvajanju presejalnih programov za zgodnje odkrivanje okužb z virusom SARS-CoV-2, na njeni podlagi pa je Ministrstvo za zdravje na predlog Ministrstva za izobraževanje znanost in šport sprejelo Sklep o izvajanju posebnega presejalnega programa za zgodnje odkrivanje okužb z virusom SARS-CoV-2 za osebe, ki opravljajo vzgojno-izobraževalno dejavnost.

Menimo, da se določbe Zakona o nalezljivih boleznih (ZNB) lahko razlaga tudi na način, da je udeležba na hitrih testih za zaposlene obvezna. Se pa nam postavlja vprašanje, ali je temu res tako in ali je podana zadostna nadaljnja pravna podlaga. V sredo so bili namreč vzgojno-izobraževalni zavodi in zaposleni preko okrožnic MIZŠ pisno seznanjeni, da je udeležba na hitrih testiranjih za zaposlene priporočljiva (okrožnica MIZŠ za osnovne šole, 20. 1. 2021) oziroma prostovoljna (okrožnica MIZŠ za vrtce, 20. 1. 2021). Včeraj pa je ministrica dr. Simona Kustec izjavila ravno obratno.

S strani zaposlenih zaradi zgoraj navedenega prejemamo mnogo vprašanj, na katera želijo imeti jasne, nedvoumne in čim prejšnje odgovore, ki jih lahko podajo vsa za to pristojna ministrstva.

Zato pričakujemo hiter, pravno obrazložen odgovor na sledeča vprašanja:

1. Ali je z omenjenimi predpisi (ZNB, omenjena uredba in sklep) hitro preventivno testiranje za osebe, ki izvajajo dejavnost vzgoje in izobraževanja in so podrobneje opredeljene v sklepu, določeno kot obvezno? Ali enak ukrep velja tudi za zaposlene v drugih dejavnostih, ki jih omenja uredba v 2. členu (npr. zdravstvena dejavnost)?
2. Ali so izpolnjene pravne podlage za določitev tega ukrepa kot obveznega?
 - a. Ali pravilnik, ki naj bi ga je izdal minister pristojen za zdravje na podlagi 36. in 8. člena ZNB, določa, da se hitri preventivni testi umeščajo med obvezne zdravstvene higienske preglede s svetovanjem ter predhodnih zdravstvenih pregledov?

- b. Ali je podzakonski akt ministra, pristojnega za zdravje, v soglasju z ministrom, pristojnim za delo, opredelil izvedbo hitrih preventivnih testov v okviru izvajanja zdravstvenih pregledov po 36. členu ZVZD-1?
 - c. Ali navedena Uredba ali kakšen odlok Vlade RS lahko nadomesti omenjena pravilnika ZNB ali ZVZD-1?
3. Če je hitro preventivno testiranje določeno kot obvezno na podlagi zgoraj navedenih odločitev Vlade RS in ministrstev, ali gre hkrati tudi že za delovno obveznosti delavcev iz delovnega razmerja?
Ali pa je potrebno, da delodajalec ta ukrep opredeli kot ukrep za varnost in zdravje pri delu v skladu s postopki, predpisnimi po ZVZD-1 (revidiranje ocene tveganja, posvetovanje oz. sodelovanje z s predstavnik zaposlenih in izvajalcem medicine dela in strokovnim delavcem za varnost pri delu)?
4. Če se delavec testiranja ne udeleži brez upravičenega razloga, ali lahko prične z delom ali ne? Kako je v primeru, če ukrep ni določen kot ukrep varnosti in zdravja pri delu s strani delodajalca v skladu z zgoraj navedenim? Kdo delavcu prepove opravljanje dela?
5. V kolikor se dela ne sme udeležiti oz. mu delodajalec dela ne zagotovi, ali je v tem primeru upravičen do nadomestila plače in na kateri pravni podlagi?
6. Če se delavec brez upravičenega razloga ne udeleži hitrega obveznega preventivnega testiranja, ali je lahko deležen nadzora in ukrepov oziroma sankcij s strani pristojnega inšpektorata oziroma delodajalca? In če, katerih?
7. V kolikor je udeležba na hitrem preventivnem testiranju delovna obveznost delavca in mu je odrejena na dodaten delovni dan v tednu, ali mu je delodajalec dolžan začasno prerazporediti delovni čas in izplačati morebitno dodatno plačilo (npr. dodatke za delo v nedeljo, dodatek za delo na 6. zaporedni delovni dan, povračilo stroškov za uporabo lastnega prevoza za službene namene ipd.)?

Naj ob koncu navedemo, da je Glavni odbor SVIZ 5. 1. 2021 zavzel stališče, da se zavzemamo za periodična, a prostovoljna testiranja, saj menimo, da bo prostovoljnost in spodbujanje k testiranju bolj učinkovito kot prisila ter da bi lahko določene nejasnosti v prepisih sprožile nepotrebne zaplete in spore med delavci in delodajalci.

Ne glede na naše stališče menimo, da si tako zaposleni kot tudi delodajalcu zaslužijo jasna navodila in pravno podlago za učinkovito izvedbo hitrega preventivnega testiranja. Zato vas ponovno prosimo za čim hitrejšo odgovore na vsa podana vprašanja.

Lep pozdrav.

Branimir Štrukelj,
glavni tajnik SVIZ Slovenije